

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

30 september 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Jan Van Duppen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de beperkte toegankelijkheid en de publicitaire invulling voor één bepaalde internet breedband-provider van de website www.50jaar.tv

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Dinsdag 30 september 2003

VOORZITTER : De heer Jo Vermeulen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 16.42 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Van Duppen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de beperkte toegankelijkheid en de publicitaire invulling voor één bepaalde internet breedbandprovider van de website www.50jaar.tv

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Duppen tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de beperkte toegankelijkheid en de publicitaire invulling voor één bepaalde internet breedbandprovider van de website www.50jaar.tv

De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, 50 jaar viering van de Vlaamse televisie is voor velen onder ons – en wellicht nog meer voor mijn leeftijdsgenoten dan voor veel andere collega's die niet dezelfde last van jaren dragen – een emotionele periode vol weemoed en verlangen naar de tijd dat de vele grijstinten voldoende ruimte lieten voor kleurvulling met eigen fantasieën en de beeldcultuur nog niet dagelijks de geest terroriseerde.

Maar dan blijkt dat een behoorlijk deel van de Vlaamse surfers op het world wide web op hun honger blijven omdat de website www.50jaar.tv waarop de informatie wordt aangeboden enkel ten volle kan worden besurfd als de bezoeker dit doet via internet provider Skynet. Dat drukt de argeloze feestneus meteen met dit orgaan op de harde feiten.

Wat volgt is, wat men ziet als men de website bezoekt. '50 jaar Televisie. Hier vindt u een bloemle-

zing uit 50 jaar televisiegeschiedenis met de beste programma's en de bekendste gezichten. VRT en Skynet bieden Belgacom ADSL-kanten daarenboven een massa videofragmenten van een uitzonderlijke kwaliteit aan. Bekijk méér dan tweehonderd fragmenten in breedband ! De website [50jaar.tv](http://www.50jaar.tv) is een coproductie tussen VRT en Skynet.'

De bezoeker heeft dan twee aanklikmogelijkheden : 'Ik wil informatie over Belgacom ADSL' of 'Ik gebruik een andere verbinding'. Wie geen ADSL-aansluiting van Belgacom Skynet heeft, kan onmogelijk de nostalgie van deze fragmenten beleven. Nochtans zit precies in het unieke mini-beeldarchief van wel 300 fragmenten uit oude programma's de belangrijkste meerwaarde van deze website en deze viering, in een tijd van orgastische opstoten van informatie- en communicatietechnologie. Wie geen Skynet Belgacom aansluiting heeft, moet de geschiedenis van het bewegende beeld in de huiskamer beleven met een zwart-wit fotoboek.

Deze niet onaardige discriminatie is de actuele weerspiegeling van een oude toestand, tussen diegenen die zich destijds een tv-toestel konden permitteren en diegenen die wazige foto's uit slecht gedrukte kranten en magazines voorgeschoteld kregen. Alleen gaat het vandaag veel verder dan toen, want deze discriminatie vloeit voort uit een vingervlugge obstructie van de principes van de vrijemarkteconomie. Wij dachten nochtans dat die de minister na aan het hart liggen.

Geen nood echter : wie een breedbandaansluiting heeft via de kabel of een andere provider dan Skynet Belgacom, kan uiteraard steeds met één enkele muisklik aan een abonnement op Skynet geraken. Op 28 mei 2003 heb ik een actuele vraag gesteld aan uw voorganger, minister Van Mechelen, die toen nog bevoegd was voor de media. Het ging toen over hetzelfde probleem : de aangeboden content op de verkiezingswebsite van de VRT was niet toegankelijk voor alle gebruikers. Dat staat haaks

Van Duppen

op de opdracht die de Vlaamse regering met de VRT heeft afgesproken. Volgens die opdracht moeten zoveel mogelijk mensen via dit initiatief van de VRT informatie kunnen inwinnen. Dat is hier niet het geval.

Minister Van Mechelen heeft mij toen omstandig geantwoord en samen met mij vele tienduizenden gebruikers van het internet gerustgesteld met de woorden : ‘Vanaf 13 mei ben ik zelf in de dans gesprongen om te proberen te onderhandelen tussen de VRT en Telenet, met de bedoeling die informatie ook te kunnen leveren via Telenet. Telenet meldt ondertussen zelf via de klantendienst dat het binnen heel korte termijn de nodige diensten zal leveren. Normaal wordt daar dinsdag opnieuw over onderhandeld. Er is dus goed nieuws op komst.’

Minister Van Mechelen legde traditiegetrouw zeer goed uit wat er in Vlaanderen aan de gang is met de productie van platforms waarop men informatie via zijn provider kan ophalen. Zes maanden later is dat nog steeds niet het geval. Ik heb toen nochtans de vrijheid genomen minister Van Mechelen te bedanken en te feliciteren voor zijn inzet, volgehouden inspanning en doorzicht in de ontwikkelingen. Ik citeer nu even mezelf : ‘Het is een fundamenteel filosofische, ideologische en zelfs economische beslissing dat u, de Vlaamse regering en dit huis ervoor gaan om voor eenieder via open standaarden en vrije software de absolute toegankelijkheid te garanderen tot nieuwsgaring. Op termijn zal dit ook gelden voor de communicatie tussen de burger en de overheid, en dat op alle niveaus. Ik ben dan ook ontzettend blij met uw antwoord. Vlaanderen maakt de keuze om zich net zoals Frankrijk, Duitsland en de Scandinavische landen niet te laten naaien. We worden niet langer verplicht om via één monopolie toegang te krijgen tot informatie. De Vlaamse overheid en u in het bijzonder zijn bereid om te garanderen dat we binnen afzienbare tijd met open software aan alle informatie kunnen geraken.’

De reden van mijn enthousiast antwoord was dat ik net zoals minister Van Mechelen besef dat alleen een zo open en volledig mogelijke toegankelijkheid van alle mogelijkheden van de ICT-communicatie – dus zonder monopolievorming, zonder monocultuur van software en zeker zonder dit soort exclusieve monopolies op informatie via bewegende beelden – een echte kans biedt voor de toekomst van deze media.

Groot was dan ook mijn verwondering toen ik vernam dat onze nieuwe minister van Media verklaarde dat – en ik citeer : ‘het geen inbreuk is op het mediadecreet als de openbare omroep een commercieel bedrijf kan helpen om een concurrentieel voordeel te creëren. Het initiatief voor de website kwam van Skynet zelf. De VRT hoeft er niets voor te betalen, dus dit lijkt me wel een goede zaak. Op deze manier krijgt het publiek niet alleen toegang tot een deel van het VRT-archief, het zal ons ook veel vertellen over de belangstelling van internetgebruikers voor dergelijke videobeelden. Het is trouwens geen exclusieve deal : als Telenet een gelijkwaardig voorstel heeft, is het zeker welkom.’

De heer Schepens, voorzitter van ISPA, de overkoepelende vereniging van Belgische internet providers, wijst er echter op dat op die manier 80 procent van de internetgebruikers uitgesloten worden, met name iedereen die geen abonnement bij Skynet heeft. Een vergelijkbare situatie als degene die ik in mei bij uw voorganger heb aangeklaagd, doet zich nu opnieuw voor. Dit zijn gevaarlijke precedents, want als alle content-aanbieders extra investeringen eisen van de internet providers opdat ze hun producten aan hun abonnees kunnen aanbieden, zal de concurrentie op de markt van providers snel verdwijnen. Er zullen er immers maar enkele overblijven.

Bij mijn weten, en ook dat van minister Van Mechelen, die toch moeilijk van enige staatsmonopolistische voorkeuren kan worden verdacht, zullen dit soort akkoorden en methoden de principes van de vrije markt in de sector van de digitale communicatietechnologie alleen maar castreren. Het verwondert ons dan ook ten eerste dat u als nieuwe minister van Media een andere mening lijkt toegeedaan, althans volgens de berichten in de pers.

Graag vernemen wij dan ook van de nieuwe Vlaamse minister van Media hoe de Vlaamse regering nu en in de toekomst tegen dit vraagstuk aankijkt.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, ik benijd oprecht de heer Van Duppen voor de eloquentie waarmee hij hier zijn verhaal vertelt. Godfried Bomans zou ernaast verbleken. Ik ben erg blij dat er vandaag nog mensen zijn die de gave hebben van de eloquentie én de gave van de verontwaardiging, want dat is een belangrijke brandstof voor de politiek.

Keulen

Wat het voorliggende onderwerp betreft, hangt het ervan af hoe men tegen de zaken aankijkt. De VRT heeft de plicht om inzake informatieverstrekking een universele dienstverlening aan te bieden. Daarover kan niet worden gediscussieerd, want dat is decretaal zo bepaald. Waar we vandaag over discussiëren, is een initiatief van Skynet, en niet van de VRT. Dat is belangrijk om te weten als we discussiëren over de decretaal opgelegde informatieplicht van de VRT.

De VRT wil de 50ste verjaardag van televisie in Vlaanderen op verschillende manieren vieren met zijn kijkers. De VRT doet dat via zo veel mogelijk kanalen : niet alleen met een aangepaste programmering op televisie, maar ook met een boek, speciale evenementen, en de website 50jaar.tv, in co-productie met Skynet.

De VRT meldt ons uiteraard alle begrip te hebben voor de reactie van de heer Van Duppen omtrent de toegankelijkheid van de website, maar wenst een aantal dingen in het juiste perspectief te plaatsen. Voorafgaandelijk moet het duidelijk zijn dat de website 50jaar.tv voor iedereen toegankelijk is. De site biedt foto's, biografieën van tv-figuren, programma's, gebeurtenissen, geschiedenis en een forum aan. In aanloop naar 31 oktober, en ook daarna, zal het aanbod nog verder worden uitgebreid met extra's als screensavers en e-cards. De VRT wil hiermee een uitgebreid en interessant geheel aan alle internetgebruikers aanbieden.

Hoe zit het met de toegankelijkheid van het mini-archief ? Het mini-archief met televisiefragmenten is er gekomen op initiatief van Belgacom Skynet, en niet van de VRT. De VRT stelt dat de omroep zelf onmogelijk grote hoeveelheden kwaliteitsvideo kan publiceren : daarvoor ontbreken de capaciteit en de middelen. De VRT moet dus wel een beroep doen op de medewerking van internetproviders om het signaal tot bij de breedbandconsument te brengen. In dit geval was het de internetprovider die de VRT met een voorstel had benaderd. Overtuigd van de meerwaarde van een mini-archief met beelden van hoogstaande kwaliteit, is de openbare omroep ingegaan op dit voorstel tot coproductie. De beelden worden volgens hoogstaande kwaliteitsnormen aangeboden, in een streaming van 600 kbps.

Volledigheidshalve voeg ik eraan toe dat in tegenstelling tot vrtnieuws.net, de 50jaar.tv-website een tijdelijk project is, en in de entertainmentsfeer wordt aangeboden. De bewegende beelden op

50jaar.tv zijn een leuk extra, maar niet noodzakelijk. Vanuit dit perspectief mag men niet zomaar concluderen dat de VRT in zijn opdracht tekortschiet omdat de archiefbeelden enkel kunnen worden bekeken door Skynet ADSL-abonnees. Dit wil echter niet zeggen dat de VRT of de Vlaamse regering de bezorgdheid van de heer Van Duppen over de digitale kloof in het algemeen niet delen. Integendeel : de VRT heeft de expliciete opdracht om de mediaontwikkelingen van nabij te volgen en nieuwe mediatoepassingen aan de mediagebruiker aan te bieden.

Deze on-line-initiatieven mogen inderdaad niemand uitsluiten. Wij streven een zo groot mogelijke meerwaarde na voor zowel smalband- als breedbandinternetgebruikers. Op welke manier daarvoor in de toekomst best wordt samengewerkt met de internetproviders, staat op dit moment nog niet vast. Eigenlijk is dat nog een open vraag. De websites vrtnieuws.net en 50jaar.tv bieden wel de kans om te evalueren, en aan een model te werken waarmee zowel de omroep als de providers en de consumenten optimaal tevreden zijn.

Persoonlijk ben ik wel van mening dat het natuurlijk niet kan dat bezoekers van de site zouden worden aangespoord om een Skynet-abonnement te nemen. Volledigheidshalve kan ik hieraan toevoegen dat daarover de afgelopen maand is overlegd met ISPA. Ik heb een gesprek gevoerd met de heer Jean-Philippe Schepens van ISPA. Tussen haakjes, hij is een man die zijn brieven in het Engels opstelt. Het is duidelijk dat het hier om een nieuw en in de tijd beperkt initiatief gaat. Het komt er inderdaad op aan om te zoeken naar de best mogelijke output voor alle gebruikers. De VRT blijft daarom zoeken naar de best mogelijke samenwerkingsformules met alle mogelijke partners.

Alles moet in het juiste perspectief worden geplaatst. Het initiatief van Skynet leidt er niet toe dat we kunnen stellen dat de VRT zijn informatieverplichting niet nakomt en de letter en de geest van het decreet niet respecteert. Integendeel, dat doet de VRT wel. Ik wil hier even herinneren aan het feit dat we dit jaar 8 miljoen euro uitgeven om via de VRT de digitale kloof zo klein mogelijk te houden. De bekommernis van de heer Van Duppen is dus ook de onze.

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn eloquente woorden en voor de drive die ook hem in zijn politieke

Van Duppen

leven kenmerkt. Ik ga wel niet helemaal akkoord met zijn analyse. Het gaat om een nieuw fenomeen dat op zich misschien niet zo belangrijk is, maar misschien wel het begin van een fundamentele evolutie blootlegt. In zulke belangrijke aangelegenheden als de principes van de vrije toegankelijkheid en van de vrije concurrentie moeten we bijzonder waakzaam zijn.

Ik wil u uitleggen tot wat dit leiden kan. Velen weten dat de VRT een fantastisch archief bezit, met een enorme waarde voor de entertainmentsector, maar ook voor de wetenschap. Het budget van de VRT is volgens ons groot, maar misschien toch kleiner en zelfs te klein als we rekening houden met de mogelijkheden die de VRT wil benutten. Misschien zou men in het kader van de reorganisatie van de kroonjuwelen kunnen voorstellen om het archief van de VRT beschikbaar te stellen. De VRT zal dat zelf niet doen. De omroep zal daarvoor een beroep willen doen op de privé-sector.

Wij zouden de VRT kunnen voorstellen om zijn archief digitaal en via de website ter beschikking te stellen van de geïnteresseerden. We moeten in deze een voortrekkersrol vervullen, zo niet zetten we de deur open voor de privatisering van de opdracht die de VRT heeft inzake de informatieverstrekking. In sommige landen gebeurt dat laatste al,

zoals dat al gebeurt met alle mogelijke andere zaken zoals de privatisering van het drinkwater en andere nutsvoorzieningen. Ik vrees dat we hier met een eerste voorbeeldje van die ontwikkeling te maken hebben. Ik ben daarom erg blij dat de minister in zijn antwoord zegt dat het eigenlijk maar om een oefening gaat die zeker niet als voorbeeld kan dienen. Er is maar één stapje gezet, maar de weg terug is niet gemakkelijk.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het antwoord.

Minister Marino Keulen : Ik wil nogmaals herhalen wat ik al zei. Het is duidelijk dat het hier om een nieuw en in de tijd beperkt initiatief gaat. Het komt er inderdaad op aan om te zoeken naar de best mogelijke output voor alle gebruikers. De VRT blijft daarom zoeken naar de best mogelijke samenwerkingsformules met alle mogelijke partners. Dat neemt toch uw en ook onze vrees wat weg. De VRT heeft een universele informatieplicht, en de omroep moet die nakomen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 17.02 uur.*
